

MAGAZÍN S TV PROGRAMOM

tv oko

13/2014 • TV PROGRAM OD 28. MARCA DO 3. APRÍLA

Judit Bárdos

Možno by som skúmala,

čím ma dopujú

Možno by som skúmala, čím ma dopujú

JUDIT BÁRDOS

Po úspešnom filmovom debute *Dom* si herečka JUDIT BÁRDOS povzdychla – ktovie, či sa ešte pritrafí taká pekná príležitosť. Netrvalo dlho, a je tu – nakrútila film *Fair Play*. V skutočnom príbehu sa mladučká československá šprintérka rozhodla odmietnuť doping a nenechať sa manipulovať. Hlavnú predstaviteľku prinútila rozmýšľať o tom, čo znamená zachovať sa dospelou.

Čím vás príbeh Anny Moravcovej najviac oslovil?

Počas bežeckých tréningov, ktoré boli fakt náročné, sa mi v hlave stále premietalo, ako sa asi mohla cítiť. Zároveň som si pri nej viac ako kedykoľvek predtým uvedomila, ako sa mi dobre žije. Mala devätnásť rokov a dokázala byť rozhodovateľ veľmi dospelou. Dokázala byť zodpovedná a stáť si za svojím rozhodnutím, aj keď tým ohrozila celú svoju kariéru. Obdivujem ju za to, stala sa mojím vzorom. No hoci Anna cítila, že mama, bývalá športovkyňa, chce pre ňu len to najlepšie a priateľ ju miloval, faktom zostáva, že bola sama. A to je veľmi smutné. Myslím, že tá postava je úplne pravdivá. Cítila som sa poctená, že ju môžem stvárniť, že môžem byť tou Annou, ktorá sa zachovala statočne, hrdinsky. Mala som zodpovednosť za to, aby to bolo tak ako naozaj.

Myslíte, že je rovnako ťažké vierohodne zahrať takú postavu ako byť takým človekom?

Neviem. Možno by som sa zachovala ako ona, možno by som slepo trénovala a neskúmala, čím ma dopujú. A mož-

no by som na to prišla a nemala silu sa proti tomu postaviť. Uvedomujem si, že som vo veku Anny mala oveľa pohodlnejší život. Jej sa vtedajší politický systém priamo dotýkal celé detstvo. Dôležitý v tom bol moment otcovej emigrácie. Emigrácia bola pre režiséruku Andreu Sedláčkovú veľmi silnou témou. Ona sama emigrovala pred revolúciou do Francúzska. Napriek jazykovému hendikepu sa tam uchytila, založila si rodinu, lenže domov jej v istom zmysle stále veľmi chýba. Myslím, že mnohí sa s takýmto príbehom dokážu stotožniť.

Má štýl

Pol roka pred nakrúcaním filmu *Fair Play* tvrdo trénovala, dvakrát do týždňa bežecký tréning, raz posilňovňa. Spočiatku mala svalovku, ale potom si jej telo na nový, veľmi intenzívny pohyb zvyklo. Výsledok je, že pred kamerou skutočne vyzerá, akoby šprint robila od detstva.

Napríklad mamina kamarátka mi rozprávala príbeh šermiarky, ktorá zažila v bývalom režime rovnaký problém s dopingom. Svoju dcéru chcela pred tým uchrániť, tak jej zakázala vrcholový šport.

Dala sa počas nakrúcania vnímať atmosféra socialistických čias?

Bolo až trochu desivé ocitnúť sa v byte so zvláštnym šedivým oparom a predstavovať si, že v takom prostredí žili matka s dcérou bez chlapa pod neustálym dohľadom Štátnej bezpečnosti. Mimočodom, nakrúcali sme to v dokonale

zariadenom ateliéri na Barrandove. Avšim-li ste si fotky v pozadí? Je na nich skutočne môj otec! Vo filme síce postava Anninho otca vystupuje iba po telefóne, lebo utiekol do cudziny, ale režisérke napadlo, že by mohol visieť na obrázku. Keď uvidela môjho otca s fúzmi z mladosti, úplne sa jej hodil do daného obdobia. Tak sme ho v ateliéri zavesili na stenu. Dokonca na jednej fotke je aj celá naša rodina, počas svätého prijímania mojej sestry. Akurát našej mame prelepili tvár Aňou Geislerovou, ktorá je mojou filmovou mamou.

Film je nakrútený po česky. Nadabovali vás, ale chvíľami sa zdá, akoby to bol úplne váš hlas. Bolo to nutné?

Bol pokus, aby som sa nadabovala sama. Učila som sa výslovnosť, pracovala s výrazom. Medzitým sa však priamo na pláči menili texty v scenári, takže v postsynchronoch bolo treba tiež veci prerábať. Myslím, že by som to bola zvládla, ale potrebovala by som na to trikrát viac času ako domáci herci. Dost' dlho to režisérka zvažovala, napokon sa rozhodla, že ma predabujú. Film je skutočným príbehom, odohráva sa v Prahe, postava, ktorú stváraňujem, je Češka, nie je tam priestor ani na najmenší cudzí prízvuk. Herečka Berenika Kohoutová, ktorá ma napokon nadabovala, má taký vynikajúci sluch, že

---

Všimli ste si vo filme fotky v pozadí? Je na nich skutočne môj otec!

---

sa okamžite a presne naladila na môj hlas. Režisérka niekedy nevedela rozoznať, kedy rozpráva ona a kedy ja.

Ako si vás vybrali?

Išlo o dosť veľký kasting. Z jednej bratislavskej agentúry oslovili niekoľko dievčat. Potom sa dlho neozvali, a napokon zavolali, že mám ísť na kamerové skúšky, poslali deň predtým texty, ktoré som sa musela naučiť. Išli sme do Prahy, potom doma zase dlho nič, a potom opäť pozvanie, rovno na dva dni. Jeden deň bol herecký kasting a druhý deň bežecký, na štadióne. Na trati nás sledovala režisérka spolu s českým trénerom, ktorý jej šepkal do ucha – táto je beznádejná, z tejto by sa dalo niečo dostať, táto je dobrá.

Ste športovo založená?

Mala som v škole rada telocvik a pohyb, ale nerobila som žiadny šport, skôr ma priťahovali literatúra, klavír a tanec. Mnohé z nás na konkurze neboli športovkyne, skôr išlo o to, či sme vhodne disponované a či niečo zabehneme.

Klavír ste aj študovali na konzervatóriu, prečo ste v tom nepokračovali?

Pôvodne som chcela. Ale na konzervatoristickom internáte som sa skamarátila s Andreou Ballayovou, ktorá študovala herectvo. Prichytila som sa, že chodím oveľa viac s ňou do divadla ako na koncerty, ktoré mali byť mojou prioritou. Už v treťom ročníku som si hovorila, že by som herectvo chcela skúsiť. Navyše som chodievala na recitačné súťaže – dni poézie Mihálya Tompu, a každé leto aj do divadelného tábora. Bola to dobrá príprava, ale v maďarčine – lebo som študovala na maďarskej základnej škole. Nabrala som však odvahu a vybrali sme sa spolu na herecké prijímačky. Napokon z nášho ročníka prijali práve nás dve.

Ako sa vám podarilo tak si zdokonaľiť slovenčinu?

Niečo som vedela zo základnej školy, ale najviac mi pomohlo práve bratislavské konzervatórium, kde som sa dostala do širšieho slovenského jazykového prostredia. Študuje tam síce aj dosť Maďarov, Rómov či Čechov, ale predsa, vtedy som sa najviac naučila.

Dosť sa hovorí o tom, že slovenčina sa na maďarských základných školách učí zle. Aká je vaša skúsenosť?

FOTO: GABRIEL KUČHTA – SME

Judit celé detstvo usilovne cvičila na klavíri, čo dnes zúročuje v divadle. Staršia sestra Kinga bola tou väčšou rebelkou, dnes píše básne a maľuje na sklo.

Môj otec ešte zažil časy, keď bol Senec, odkiaľ pochádzam, silne maďarské mesto. Dnes sa tam hovorí oveľa viac po slovensky. Samozrejme, maďarská škôlka, škola aj gymnázium tam stále fungujú. Pravda je, že v Senci ma po slovensky učila hlavne ulica a ešte základná umelecká škola, kde sme mali hudobnú teóriu po slovensky. No počas konzervatória sa výsledok dostavil, gramatiku som niekedy vedela lepšie než moji slovenskí kolegovia (smiech). Kým pre nich bola reč úplne samozrejma, ja som mala stále v hlave rody a pády, podľa ktorých som sa musela učiť skloňovať a časovať. Občas aj dnes prekvapím, keď z fleku poviem, že toto je akuzatív singuláru podľa toho a toho vzoru. Neskôr, na vysokej škole, som veľa pracovala s technikou hlasu a s javiskovou rečou. Keď som niečo povedala nesprávne, spolužiaci si zo mňa uťahovali, ale aspoň som vedela, kde si mám dať pozor. Bola to niekedy až krutá zábava, ale naučila som sa. Akurát prízvuk mi ešte stále ostal.

Na javisku sa s tým dá pracovať, nie?

Keď sa dva mesiace učím divadelný text, dokážem prízvuk odbúrať. Ale keď sme napríklad nakrúcali film *Dom*, režisérka mi napriek mojej snahe občas povedala – Judit, to znie maďarsky. Českí kolegovia len otvárali oči, lebo oni to tam absolútne nepočuli. Bojujem s tým aj v slovenskom seriáli *Doktori*, ktorý teraz nakrúcam, ale snažím sa to brať ako prirodzenú vec.

Pri propagácii nového filmu si slovenskí koproducenti, pochopiteľne, dali záležať, aby vyniklo všetko slovenské. Keď to tak veľmi zdôrazňujú, nemáte pocit, že si vás niekto privlastňuje?

V podstate mi môže byť jedno, že ma nazývajú slovenskou herečkou, ale je dobré narábať s týmito slovami opatrne – napri-

JUDIT BÁRDOS (25)

7 rokov mala, keď začala hrať na klavíri.

4 inscenácie má momentálne v repertoári, tri v SND (Lakomec, Malomeštiakova svadba, Mechúrik Koščúrik) a jednu v Nitre (Potkany).

3 dôležité ocenenia získala za postavu dospievajúcej Evy vo filme *Dom* (Modrý anjel, Igric, Slnko v sieti).

10-dielny seriál *Doktori* nakrúca momentálne pre televíziu Markíza.

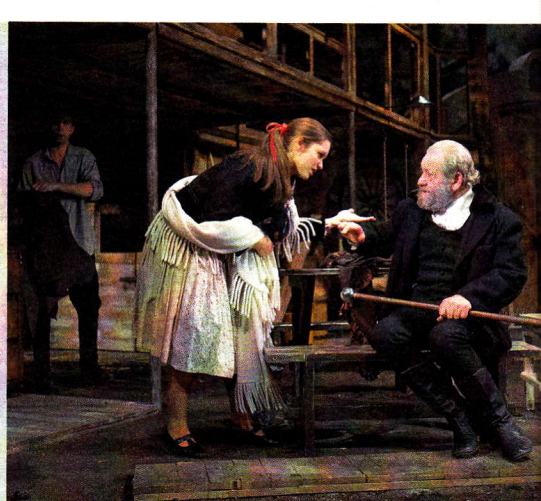
13,24 sekundy je najlepší čas, ktorý zabehla na 100 metrov pri tréningoch k filmu *Fair Play*, v ktorom hrá šprintérku.

klad v istých českých novinách vyšlo, že som maďarská herečka. Občas mi siahajú aj na meno a prechylujú mi priezvisko. Bolo by správnejšie formulovať, že som slovensko-maďarská herečka s maďarskými koreňmi. Som vychovaná v maďarskom prostredí, celú rodinu mám maďarskú. V detstve som hovorila len po maďarsky.

Vnímali ste to ako uzavreté jazykové prostredie?

Spočiatku som sa bála ísť na ihrisko medzi po slovensky hovoriace deti, až neskôr, už ako školáčka, som sa osmelila. Dnes som veľmi rada, že môžem poznať dva jazyky, dve kultúry. Snažím sa rešpektovať prostredie, v ktorom sa práve nachádzam, pretože aj ono rešpektuje mňa. Počas štúdia na konzervatóriu ma práve tento moment veľmi príjemne prekvapil. Nikto mi tam nikdy nepovedal, choď do Budapešti, a to si veľmi vážim. Na druhej strane, možno ma niekedy osud zaveje do Maďarska a rada tam pôjdem.

Účinkujete aj v Jókaiovom divadle v Komárne, kde hráte po maďarsky. Je to pre vás rovnaké ako hrať po slovensky?

„Je to superzmena, hrať niekedy v rodnom jazyku,“ hovorí Judit Bárdos. Na snímke s **Mátyásom Dráfiom** v komárňanskom Jókaiovom divadle.

Hrať v maďarčine je pre mňa o čosi prirodzenejšie, ale priznám sa, prepínam z jedného jazyka do druhého úplne rovnako. Keď hrám po slovensky, mám stres z toho, aby mi na javisku neušlo niečo v maďarčine, a naopak. Zatiaľ sa mi to nestalo, sú to asi len podvedomé obavy. Navyše, v maďarčine to bola zhodou okolností hra Zsigmonda Mórca v ľudovom jazyku, teda v nárečí, ktoré som sa aj tak musela naučiť takmer ako nový jazyk. V každom prípade je to super zmena, keď môžem hrať raz tak a druhý raz onak.

Vaša mama pracuje v národnostnom vysielaní rozhlasu a televízie, otec sa angažuje v politike SMK. Ako vnímajú vaše úspechy na Slovensku?

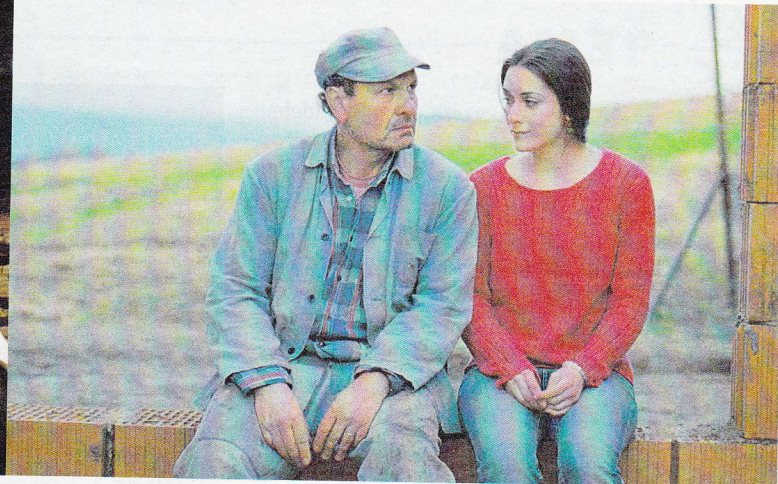
Veľmi sa tešia, že sa mi darí, chodia na moje premiéry. Mama je rada, že spoznáva slovenské divadelné prostredie, nových hercov, nové tváre. Dlhú dobu sa sústreďovala predovšetkým na maďarskú kultúru, teraz to má pestrejšie. Oblúbila si môj herecký ročník, počas štúdia na vysokej škole chodila na všetky študentské inscenácie, aj na tie, v ktorých som nehrala. Ešte predtým, na konzervatóriu, mi však prízvukovala, že by som nemala zabudnúť na maďarskú literatúru. Veľmi jej na tom záležalo. Tak som si povedala, že sa na to dám a dodatočne som si urobila na senectom gymnázium aj maturitu z maďarčiny. Veď je to nádherný bohatý jazyk s bohatou literatúrou.

A čo klavír, máte naň ešte niekedy čas?

Teším sa, že ho môžem využiť v dvoch inscenáciách – v rozprávke SND *Mechúrik Koščúrik* a v rámci Shakespeareovských slávností v inscenácii *Večer trojkráľový*, ktorú režírovala Enikő Eszenyi. A ešte som nakrúcala hraný dokument s pracovným názvom *Denník Agáty Schindlerovej*. Je to nie-

Ako Salome, ikona nebezpečnej ženskej zvodnosti, v biblickom príbehu *Herodes a Herodias* v Slovenskom národnom divadle.

Dom – intímna dráma konzervatívneho otca a dcéry, ktorá sa túži vzopriet jeho starosvetským predstavám. S dospievajúcou Evou vo svojom debutovom filme mala vraj Judit veľa spoločného. Otca stvárnil vynikajúci **Miroslav Krobot**.

koľko príbehov o židovských hudobníkoch v koncentračnom tábore. V jednom z nich hrá klaviristku Edith Krausovú, ktorá prežila Terezín. Mimochodom, zomrela len pred pár mesiacmi. Dostala som veľmi dobrú konzultantku, klaviristku Jordanu Palovičovou, ktorá sa mi venovala a do filmu som sa naučila dve klavírne skladby.

Máte aj židovské korene, keď sa voláte Judit?

Nemám. Ale pravda je taká, že som sa asi deň volala Réka. Len potom sa mama zra-

zu zľakla, že budem račkovať a usúdila že jedno r v priezvisku úplne stačí. Moja sestra Kinga stále počúvala speváčku Judit Halász, ktorá spieva pesničky pre deti. Mama sa rozhodla, že jej urobí radosť a dala mi meno Judit.

Váš otec práve kandidoval za prezidenta. Do akej miery ovplyvňuje jeho politická kariéra váš život?

Dá sa povedať, že neovplyvňuje. No musím priznať, že som mala z jeho kandidatúry spočiatku dosť zmiešané pocity. Via-

cerí ľudia sa ma pýtali – on si fakt myslí, že vyhrá, je taký naivný? Bolo to zvláštne. Viem, že otec vedel, že má malé šance, ale myslím si, že to robil pre dobro veci a pre tunajších Maďarov, ktorí ho podporujú, pre ostatné menšiny a vôbec, pre demokraciu. Ja som ho volila, ale kampaň som mu nerobila, a on na tom ani netrval. Na bilbordoch sme boli obaja, ale každý vo svojom džobe. ■

TEXT: EVA ANDREJČÁKOVÁ
FOTO: ARCHÍV J. B.

INZERCIA

BP 140174

Byť fér sa oplatí

Počas 7 rokov si k nám prenieslo číslo najviac zákazníkov. Pridajte sa k nám aj vy.

0800 02 02 02
www.o2.sk

O
2